

KAPISZTRÁN

PÁRATLAN OLDAL - LXVII. évfolyam, 3. szám, 2023. január 20.

A figurával gyerekkoromban találkoztam először: Anyám elvitt a Hadtörténeti Múzeumba, s az előtt láttam a szobrát. Később Arany balladája idézte fel alakját: „Védve immár a vég Nándor; / Homlokát letörli a hős / Hunyadi és Kapisztránó.” A költő műve töredékben maradt – szerencsére. Kapisztrán alakja ezzel együtt, az oktatás révén is beépült a magyar nemzeti tudatba.

A szerzetes teljes pályaképével az MTI-ben szembesültem, amikor egy évfordulóval kapcsolatban kellett írnom róla. Megtudtam: szadista inkvizítor volt, Német-, Magyar-, Lengyel- és Csehországra szóló hatáskörrel. Mindenütt százával gyilkoltatta a zsidókat és a huszitákat, s emiatt Podjebrád György cseh király ki is tiltotta országából. A nándorfehérvári csatában sem annyira a török nagyhatalom, mint inkább az iszlám ellen küzdött – az ábrahámi hitek közül (akkor) a legtoleránsabb vallás ellen. A török hódoltság alatt nem üldöztek sem zsidókat, sem keresztényeket, mindenki hitt, amiben akart, ha befizette az adót.

Most Dési János *Hócipő*-beli írása elevenítette fel bennem a pap alakját. A budavári szobor jól érzékelteti egzaltált lényét, mellette a T-34-es pedig az erőszakot, amellyel a mássággal szemben élt. Számomra alakja lassan Kun páterével azonosul, aki 1944-ben a környéken gyilkolta a zsidókat. Nem várom, hogy az alkotást eltávolítsák, ahol szobra lehet Tormay Cécile-nek és Tarasz Sevcsenkónak, s kilátót neveznek el Prónay Pálról, Kapisztránt is el kell viselni mint a római egyház szentjét.